661/02

Den 16. december 2002 blev i sag nr. 58.578:

xxxx xxxxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

AP Pension
Østerbrogade 125
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livrente i AP Pension, klager over, at selskabet har ophørt med at foretage udbetalinger før end det begærede og i følgebrevet angivne tidspunkt.

Klageren redegør i skrivelse af 27/5 2002 til nævnet for sagen således:

”AP sendte mig den 1. marts 1989 to tilbud på en ophørende livrente på længst liv. Det ene tilbud var på 13 år, ’indtil den 1.4.2002’ [bilag nr. 2], det andet på 15 år ’indtil den 1.4.2004’.

Da E.V. [klagerens hustru] fylder 67 år den 21. januar 2004, og dermed bliver berettiget til folkepension, accepteres tilbudet på 15 år den 19. marts 1989 [bilag nr. 1]. Det accepterede tilbud, der giver ret til udbetalinger i 15 år, modtages hos AP den 22. marts 1989.

Tilbudet giver ret til en årlig livrente på 97.742,18 kr. og en årlig livrente inkl. bonustillæg på 119.584,56 kr. Tilbudet indeholder ingen beregning af månedlige ydelser.

Den 31. marts 1989 afsender AP policen og et følgebrev. Følgebrevet [bilag nr. 3] bekræfter, at der udbetales livrente fra 1. april 1989 .... dog længst til **1. april 2004.** Følgebrevet specificerer de månedlige ydelser: livrente 9.008,82 kr., bonustillæg

1.778,61 kr. i alt 10.787,43 kr. Følgebrevet indeholder ingen angivelse af den årlige ydelse. Følgebrevet er underskrevet med to signaturer.

Policen [bilag nr. 4] er ikke i overensstemmelse med det dobbelt signerede følgebrev, hvad angår udbetalingsperioden, idet livrenten ifølge policen udbetales indtil den 1. april 2002. Ifølge policetillæg nr. 1 [bilag nr. 4 A] udbetales årligt 108.105,84 kr., som i policetillægget er beregnet til 9.008,82 kr. pr. måned. Da jeg i sin tid modtog følgebrev og police, lagde jeg især mærke til, at udbetalinger og udløbstidspunkt anført i følgebrevet svarede til mine forventninger. Jeg var ikke opmærksom på den manglende overensstemmelse mellem følgebrev og policetillæg.

Det var et chok, da vi modtog APs brev af 11. marts 2002 [bilag nr. 5], med meddelelsen, at udbetalingerne nu ville ophøre.

APs chefjurist U.S. erkender i et brev til mig af 19. marts 2002 [bilag nr. 6], at AP begik en fejl, da policen blev udstedt. Chefjuristen betegner denne fejl som 'meget iøjnefaldende' og derfor burde være opdaget af mig. APs chefjurist konkluderer, at jeg derfor ikke er berettiget til at modtage yderligere 2 års udbetalinger. APs chefjurist skriver: **'Policen blev sendt sammen med et følgebrev, som vi medsender i kopi. Her er udløbstidspunktet anført korrekt ... '**. Af følgebrevet fremgår imidlertid, at livrenten vil blive udbetalt ….. 'dog længst til 1. april **2004**.' Chefjuristen gør ikke opmærksom på, at udløbstidspunktet er anført korrekt (dvs. i overensstemmelse med det accepterede tilbud) i ovennævnte, dobbelt signerede følgebrev.

Ved brev af 9. april 2002 [bilag nr. 7] skriver AP, at AP ikke er juridisk forpligtet til at udbetale pensionsydelser efter den 1.4.2002, men at man kulancemæssigt vil tilbyde 103.584 kr. Det svarer til mindre end halvdelen af, hvad en fortsættelse af udbetalingerne til 1.4.2004 ville have udgjort.

…

Det er svært at forstå, at AP ikke selv bemærker en fejl, der er 'meget iøjnefaldende', og hvorfor APs meget synlige fejl skal lægges mig til last.

Hvorfor skal der gå 13 år, før AP opdager, at udbetalingerne til mig er beregnet på et forkert grundlag?

Jeg har forventet udbetalinger til den 1.4.2004. Det er helt uforståeligt for mig, at disse udbetalinger ophører 2 år før aftalt."

Selskabet har hertil i skrivelse af 18/7 2002 til nævnet anført:

"Sagen drejer sig om, hvorvidt J.P.V. [klageren] (herefter JPV) er berettiget til at få livrenteudbetalinger i henhold til et for godt 13 år siden accepteret tilbud eller i henhold til en for godt 13 år siden udstedt police.

…

Den 19. marts 1989 accepterede JPV tilbudet med den længste udbetalingsperiode, dvs. tilbudet med den mindste, årlige ydelse og dermed det tilbud, der gav en årlig livrente inkl. bonustillæg på 119.584,56 kr. eller 9.965,38 kr. pr. måned, og som senest ophørte med udgangen af marts 2004.

Allerede 12 dage senere, den 31. marts 1989, sendte vi policen (bilag C) til JPV sammen med et følgebrev (bilag D). Policen blev fejlagtigt udstedt i henhold til tilbudet med den korteste udbetalingsperiode, dvs. tilbudet med den største, årlige ydelse og dermed det tilbud, der gav en årlig livrente inkl. bonustillæg på 129.449,16 kr. eller 10.787,43 kr. pr. måned, og som senest ophørte med udgangen af marts 2002. Midt på policens forside står der, at livrenten udbetales fra den 01.04.1989 og indtil den 01.04.2002. I følgebrevet er seneste ophørsdato oplyst som 1. april 2004, dvs. svarende til det accepterede tilbud, mens det er oplyst, at udbetalingen for april måned andrager 10.787,43 kr., dvs. svarende til det tilbud, der ***ikke*** blev accepteret. (I klagen, øverst side 3, er det anført, at AP Pension ikke i vort brev af 19. marts 2002 gjorde opmærksom på, at udløbsdatoen i følgebrevet svarede til det accepterede tilbud, og i fjerdesidste afsnit på side 3 er det anført, at AP Pension i samme brev har anført, at udløbstidspunktet er anført korrekt i såvel police som følgebrev. Dette er ikke korrekt, da vi netop gør opmærksom på, at udløbsdatoen i følgebrevet er korrekt (i forhold til det accepterede tilbud) og tilmed sendte kopi af følgebrevet til JPV, jf. vort brev af 19. marts 2002, side 1, afsnit 4 (bilag Q.)

Udbetalingerne er sket i henhold til den udstedte police, dvs. i 13 år og hvert år med større årlige ydelser, end hvis udbetalingsperioden havde været to år længere. Da forsikringen er tegnet med indskud, får vi ikke anledning til at se på sagen igen, før EDB-systemet meddeler, at udbetalingsperioden er udløbet. Den policemæssige ydelse er jo korrekt i forhold til policens udbetalingsperiode, og derfor kommer der ingen systemmæssige indvendinger.

Der er ikke tale om en opsat livrente, hvor udbetalingerne først begynder flere år ud i fremtiden. I så fald ville den årlige ydelse formentlig være mest interessant for forsikringstageren. Derimod er der tale om en livrente, hvor udbetalingerne herfra straks bliver en del af forsikringstagerens månedlige indtægter. Tilbudene oplyser ikke månedlige ydelser, men det er usandsynligt, at JPV ikke har regnet ud, hvad det accepterede tilbud ville give pr. måned, når udbetalingerne - af en ikke ubetydelig størrelse skulle begynde med det samme, og som uddannet ingeniør er JPV ikke talblind. JPV bekræfter da også, at han havde kendskab til den månedlige ydelse i det accepterede tilbud, idet JPV i klagen oplyser: 'Da jeg i sin tid modtog følgebrev og police, lagde jeg især mærke til, at udbetalinger og udløbstidspunkt anført i følgebrevet svarede til mine forventninger'. Da JPV accepterede tilbudet den 19. marts 1989 har han imidlertid ikke kunnet forvente en månedlig udbetaling af livrente inkl. bonustillæg, der oversteg 9.965,38 kr. (119.584,56 kr. : 12), jf. bilag B, og derfor burde JPV have reageret over for AP Pension, da han mindre end 14 dage efter accepten modtog oplysning om, at han havde fået en månedlig udbetaling af livrente inkl. bonustillæg på 10.787,43 kr. Forskellen på den forventede udbetaling og den faktiske udbetaling er særdeles iøjnefaldende: 9.965,38 kr. over for 10.787,43 kr., og forskellen er en stigning på næsten 10% efter ikke engang to uger. Det fremgår endvidere tydeligt af policens forside, at udbetalingerne ophører i 2002.

Det er herefter vort standpunkt, at JPV ikke er berettiget til løbende ydelser i yderligere to år, da JPV indså eller i det mindste burde have indset, at der var uoverensstemmelse mellem det accepterede tilbud og den udbetalte, månedlige ydelse og udstedte police, da der var så kort tid mellem accept fra og tilsendelse af police til en ingeniør.

Af hensyn til et mangeårigt og godt samarbejde om en firmapensionsaftale har AP Pension kulancemæssigt tilbudt JPV en engangsudbetaling på 103.584,- kr. Det kulancernæssige understreges af, at AP Pensions tilbud ikke falder væk, selv om JPV taber sagen i Ankenævnet.

For god ordens skyld bemærkes, at såfremt AP Pension ikke får medhold, gør vi subsidiært gældende, at udbetalinger efter 31. marts 2002 må beregnes ud fra det af JPV accepterede tilbud."

Klageren har hertil i skrivelse af 6/8 2002 til nævnet anført:

"AP's opfattelse af 'korrekt' udløbstidspunkt.

I svarbrevet øverst side 2 anfører AP, at udløbsdatoen i følgebrevet er korrekt med tilføjelsen 'i forhold til det accepterede tilbud'. Men altså ukorrekt i forhold til den police, som AP udsteder og som ikke er baseret på en aftale med mig. Følgebrevet er klart formuleret og underskrevet af to.

EDB systemet er årsag til at AP ikke opdager fejlen

Det virker urimeligt at henvise hertil.

Med en ingeniøruddannelse burde JPV have opdaget AP's fejl.

Det er muligt at aktuarer ikke forstår, at selv ingeniører kan have vanskelighed ved at gennemskue pensionsbranchens begreber, som f.eks. hvordan bonustillæg beregnes. Følgebrevet burde have en tydelig påtegning som viste, at AP var uden ansvar for indholdet (selvom det var underskrevet af to) og at kun policen var ansvarspådragende for AP. Dette var dog ikke tilfældet."

Sluttelig har selskabet i skrivelse af 21/8 2002 til nævnet anført:

"Følgebrevet til den fremsendte police indeholder også tal, som oplyser om en månedlig udbetaling, der særdeles klart overstiger, hvad J.P.V. kunne regne sig frem til mindre end to uger før. Og J.P.V. har selv tilkendegivet, at han havde regnet på stør-

relsen af den månedlige udbetaling, hvad der jo også er helt naturligt, når udbetalingerne fra livrenten skulle begynde med det samme. Da der med den oplyste udbetaling er en så klar overskridelse af, hvad J.P.V. havde fået oplysning om mindre end to uger før, burde han have kontaktet f.eks. den dame i AP Pension, som han og ægtefællen havde talt med en hel eftermiddag ca. to uger før, for at få afklaret, om den uventede, meget store stigning var korrekt eller skyldtes en fejl.

Nej, EDB systemet er ikke årsag til, at vi ikke opdager fejlen, men forklaringen på, hvorfor EDB-systemet ikke reagerer på fejlen.

Jo, vi kan godt forstå, at det selv for en ingeniør kan være vanskeligt at gennemskue pensionsbranchens begreber. Når vi bl.a. tillægger J.P.V.s uddannelse betydning, skyldes det, at ingeniører er vant til at arbejde med tal, og selv om man tager den største af de oplyste, årlige forsikringsydelser i det accepterede tilbud (årlig livrente inkl. bonustillæg: 119.584,56 kr.) og dividerer med 12, så bliver resultatet ikke en månedlig udbetaling før skat på 10.787,43 kr., men det tydeligt langt mindre 9.965,38 kr. Det kræver ikke gennemskuelse af pensionsbranchens begreber."

Nævnets flertal udtaler:
Selskabets følgebrev af 31/3 1989 bekræftede explicit, at forsikringen var tegnet med udbetaling af livrente i 15 år til 2004. Nævnets flertal kan på denne baggrund og efter det i øvrigt oplyste ikke afvise klagerens udsagn om, at han ikke dengang var opmærksom på, at ydelserne var højere end tidligere oplyst for ham.

På denne baggrund findes forsikringsaftalen at være blevet indgået med en løbetid på 15 år, dog med årlige ydelser alene som svarende til klagerens accept af 19/3 1989 og policen.

Efter det anførte findes selskabet at være blevet forpligtet til at betale den lave ydelse i alle 15 år.

Efter dansk rets almindelige regler om tilbagesøgning er selskabet dog ikke berettiget til nu at kræve nogen del af den for meget udbetalte livrenteydelse tilbagebetalt, idet disse ydelser efter det anførte må anses for oppebåret af klageren i god tro indtil hans modtagelse af selskabets skrivelse af 11/3 2002.

Herefter

b e s t e m m e s:

Selskabet, AP Pension, skal - til dels med tillæg af renter efter forsikringsaftalelovens § 24 - betale livrenteydelser også for tiden 1/4 2002 til 1/4 2004, dog alene med ydelser i overensstemmelse med det af klageren den 19/3 1989 accepterede tilbud.

Poul Sørensen
formand